

NASJONAL KOMPETANSETJENESTE FOR GASTROENTEROLOGISK ULTRALYD
OG
UNIVERSITETET I BERGEN

Forbedringsprosjekt: Ultralydopplæring ved Haukeland Universitetssjukehus

Gastroenterologisk ultralyd

18.10.2021

v/ Kim nylund

UNIVERSITETET I BERGEN

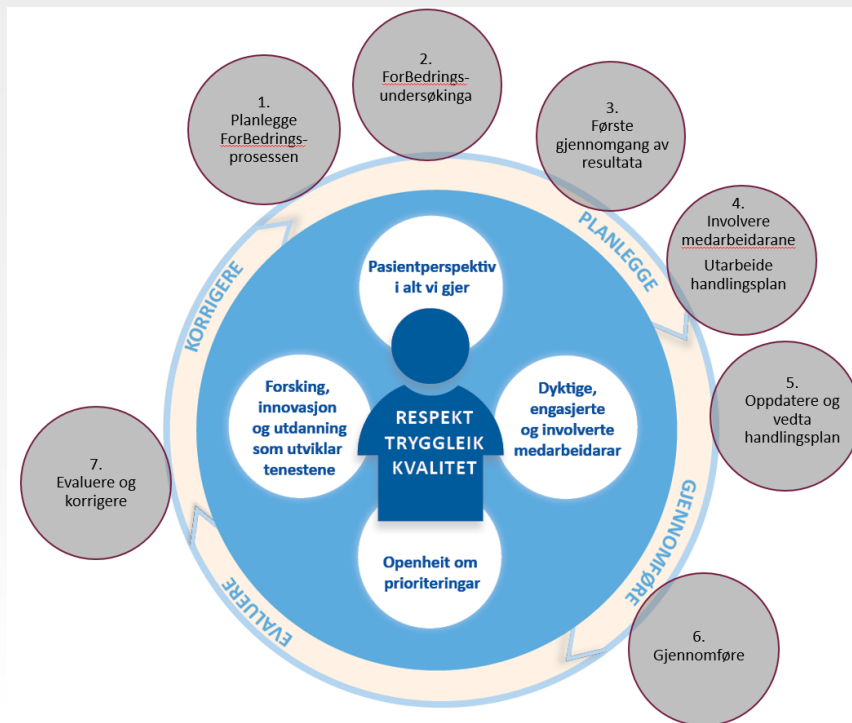
Oversikt

- Forbedringsprosjekt
- Bakgrunn
- Mål
- Prosjekt:
  - Tiltak
  - Evaluering
- Oppsummering.

Forbedringsprosjekt

Forbedringsprosjekt: Smarte mål

Spesifikke - klare, konkrete og entydige angivelser av forventet resultat

Målbare - skal vite når målet er nådd

Ambisiøse - må gi mulighet for utfordring og egenutvikling

Realistiske - oppnåelig i forhold til andre oppgaver og ressurser

Tidsbestemte - må angi når resultatet skal være nådd

Planlegge		Gjennomføre			Evaluer	Korriger
Forbedringsområder	Mål	Tiltak	Ansvarlig	Frist	Evaluering	Korrigering
Velg områder og beskriv problemstillinger og årsaker	Beskriv hva dere ønsker å oppnå, gjerne målbare mål. Sees i sammenheng med Strategi 2017-2022 , HMS-mål , Ytre miljø mål , nivå 2 enhetens overordna mål	Beskriv konkrete tiltak som skal gjennomføres	En person eller rolle	Dato	Fungerte tiltaket? (status/resultat)	Om det ikke fungerte/ikke fungerte godt nok, planlegg nye tiltak

Forbedringsprosjekt: Felles kompetansemål

- Felles kompetansemål:
  - LM-13 Kunne lese og forstå og vurdere hypoteser i en forskningsprotokoll, og kjenne til relevant lovverk og grunnleggende forskningsetikk. Gjennomgå, eventuelt bidra til utarbeidelse av en forskningsprotokoll sammen med forskningskompetent veileder eller annen ressursperson. Evt. gjennomført PhD. Prosjektoppgave «Kunnskap og forbedring» Forskningskompetent kollega vurderer kandidatens kunnskaper
  - LM-32 Selvstendig kunne formulere gode, søkbare spørsmål fra egen praksis, gjennomføre søk i relevante kilder, kritisk vurdere forskningsgrunnet ved hjelp av sjekklister, og bruke konklusjonene til å forbedre egen praksis (kunnskapssirkelen). Gjennomføre prosjektoppgave “Kunnskap og forbedring” Godkjent oppgave

Bakgrunn

- Utdanningsutvalget har mottatt tilbakemeldinger fra flere utdanningskandidater om at ultralydundervisningen ikke oppleves som tilstrekkelig.
- Tilbakemeldingene går i hovedsak ut på at det ikke blir avsatt tilstrekkelig tid til denne læringsaktiviteten.

Bakgrunn:

- Fordøyelsessykdommer, Læringsmål 013 :
  - «Ha god kunnskap om og beherske orienterende transabdominal ultralyd.»
- Læringsaktiviteter:
  - *Arbeid på gastrolab under supervisjon*
    - *Minst 50 ultralydundersøkelser under supervisjon*
  - Internundervisning → Foredrag
  - Obligatoriske kurs → Kurs i gastroenterologisk ultralyd
  - Faglige møter → for eksempel: Årsmøte NFUD
  - *Selvstudium*

Bakgrunn:

- Vi ønsker med dette prosjektet
  - Kartlegge omfanget av problemet
  - Innføre tiltak som kan bedre undervisningen hvis den ikke oppleves tilstrekkelig
  - Evaluere effekten av disse tiltakene

Mål

- Heve kvaliteten i ultralydopplæringen for LIS 3 i fordøyelsessykdommer

Planlegging:

- Møte i undervisningsgruppen for kartlegging
  - Hva gjør vi nå?
  - Hva kan vi gjøre annerledes?
- Gjennomgang av mulige og «umulige» tiltak
- To hovedområder:
  - Tid
    - → Vanskelig å få mer av, lett å måle
  - Kvalitet
    - → Vanskelig å definere. Vanskelig å måle

Tiltak:

- Endring i avsatt tid
  - Det skal innføres en ekstra ultralydøkt om onsdag ettermiddag annenhver uke hvor en LIS 3 skal ha egen ultralydpoliklinikk med tilgang til veiledning (Ansvar: Leder)
  - LIS3 skal prioriteres til ultralydopplæring i fordypningstiden (Ansvar: Leder)
  - *Sette av dedikert tid til ultralydpraksis i skopistillingen**

* Ikke mulig

Tiltak:

- Egen økt med opplæring i «knottologi» med (Ansvar: Prosjektleder) LIS-3.
  - Se video om «knottologi» ([Ultralyd knottologi \(vimeo.com\)](#)) Se video om 6+ (<https://helse-bergen.no/avdelinger/medisinsk-klinikk/seksjon-for-fordoyelsessjukdommar/nasjonalt-kompetansetjeneste-for-gastroenterologisk-ultralyd/systematisk-ultralydundersokelse-av-abdomen-6#intro-1>)
  - Kan gjennomføres på 30 minutter før vanlig program
  - Flere LIS kan delta på samme økt

Tiltak:

- Endring opplæring
  - Innføring av sjekklister som skal utføres før kandidaten kan ta poliklinikk uten 1-1 veiledning (men med tilgang til supervisjon) (Ansvar: Prosjektleder)

Sjekkliste, del 1:

«Knottologi»:	
Du har sett video og fått praktisk opplæring i bruk av ultralydapparatet	
Du vet hvordan du skal rengjøre apparat og prober etter bruk og kjenner smittevernrutiner	
Du har sett video og fått instruksjon i 6+:	
Stasjon 1: Du kan identifisere pankreas, aorta, v. lienalis og v. porta og venstre leverlapp	
Stasjon 2: Du kan identifisere V. cava og abdominal aorta i stasjon 2, magesekken, og vurdere diameter aorta	
Stasjon 3: Du kan finne høyre leverlapp og galleblære og måle veggtykkelse i galleblæren.	
Stasjon 4: Du kan finne og identifisere høyre leverlapp og høyre nyre, måle nyrestørrelse og fastslå flowretning i Vv. hepaticae og V. porta med fargeDoppler	
Stasjon 5: Du kan identifisere milt og venstre nyre og måle størrelser	
Stasjon 6: Du kan identifisere en velfylt urinblære og uterus/prostata	

Sjekkliste, del 2:

Scanning:

Du kan vippe og sveipe med proben slik at du kan scanne gjennom et organ

Du kan gli og vinkle med proben slik at du kan følge et organ

Du kan rotere med proben slik at du kan se et organ i flere plan.

Du kan forbedre innsyn ved å presse med proben og instruere pasienten om pusting etc.

Du behersker undersøkelsesalgoritmen 6+

Du har gjennomført 10 undersøkelser hvor du har gjennomgått hele 6+

Du får til shear wave elastografimålinger av lever hos de fleste pasientene

Sonopatologi:

Du har gjennomført 25 fullstendige undersøkelser under direkte veiledning

Tiltak:

- Den praktiske opplæringen deles opp i tre deler.
- Kandidaten har ansvar for å holde rede på hvor langt vedkommende har kommet og skal bruke sjekklisten til dette:

Tiltak:

- Del 1:
  - Fokus på å lære 6 + undersøkelsesalgoritme (Ansvar: Prosjektleder).
  - Kandidaten skal utføre 6+ på pasientene. Supervisør kontrollerer og dokumenterer i DIPS
- Minst 10 undersøkelser

Tiltak:

- Del 2:
  - Kandidaten skal få erfaring med sonopatologi og elastografi og skal sette seg inn i problemstilling, før anamnese med pasienten, utføre undersøkelsen og dokumentere i DIPS
  - Supervisør skal være tilstede, aktivt gi råd og vurdere bildefunn sammen med kandidaten.
- Minst 25 undersøkelser

Tiltak:

- Del 3:
  - Etter at å ha oppnådd læringsmål i sjekklisten skal kandidaten ha egen poliklinikk uten supervisor til stede.
  - Det skal være mulighet for tilgang til supervisjon ved behov.
- Minst 15 undersøkelser

Tiltak:

- Valgfritt:
  - Kandidaten kan etter gjennomført basal opplæring fordype seg videre og få opplæring i andre tema hvis det er interesse for og ressurser til dette. (Ultralyd kontrast, ultralyd tarm)

Evaluering:

- Spørre ferdige utdanningskandidater 2 år tilbake i tid
- Sammenlikne med de som får gjennomført den nye opplæringen 2 år fremover i tid.

Evalueringsskjema: Introduksjon

- «Vi ønsker å evaluere kvaliteten av opplæringen i ultralyd abdomen ved seksjon for fordøyelsesykdommer på Haukeland Universitetssjukehus.
- Ut ifra de nye forskriftene om spesialistutdanning for spesialistkandidater i fordøyelsessykdommer skal ifølge læringsmål 013: «*Ha god kunnskap om og beherske orienterende transabdominal ultralyd*». Læringsaktiviteter som er anbefalt for å oppnå dette er arbeid på gastrolab under supervisjon, internundervisning, obligatoriske kurs, faglige møter og selvstudium. Det er videre satt et minstekrav til at *kandidaten skal ha utført minst 50 ultralydundersøkelser under supervisjon*.
- Under har vi kommet med 4 påstander om undervisningen- Du har jobbet som LIS 3 ved seksjonen i den siste 2 års-perioden. Hvor enig/uenig er du i disse påstandene?»

Evalueringsskjema 2:

	0	1	2	3	4	5
Du fikk avsatt tilstrekkelig med tid.						
Du er fornøyd med innholdet.						
Du fikk gjennomført det nye kravet til spesialisering jfr. Læringsmål 013 i opplæringsperioden.						
Du er alt i alt fornøyd med opplæringen						

0= Helt uenig. 5= Helt enig. Sett i kryss i den boksen som passer best.

Korrigerering

- Etter endt evaluering skal vi gjennomgå svarene og se om det er behov for en ny justering av undervisningsopplegget.

Oppsummering

- Forbedringsprosjekter er ønsket av helseforetak
- Det er også nødvendig for LIS å delta som ledd i spesialistutdanning (Helse Vest)
- Kan brukes som plattform for å forbedre ultralydundervisningen.
- Hva kunne vi gjort bedre?

Spørsmål?

---

uib.no